



Hvorfor havde Mike så travlt?*

Art Cohn: „*The Nine Lives of Mike Todd*“. Hutchinson & Co., London 1958.

Art Cohn, tidligere krigskorrespondent, filmproducer („Knock-out“) og forfatter af „The Joker is Wild“, en biografi af Joe E. Lewis, blev i 1956 engageret til at skrive *Avrom Hirsch Goldberg*, alias *Michael Todds* memoirer. Den 22. marts 1958 styrtede Todds to motorens Lockheed, „Lucky Lizz“, ned i New Mexicos bjerge. Blandt de dræbte passagerer var både Todd og Art Cohn, der på daværende tidspunkt næsten var færdig med „*The Nine Lives of Mike Todd*“. Cohns hustru, *Marta Cohn*, fuldførte bogen.

Mike Todds slagord var: „My measure of success is money. I have no interest in artistic triumphs that are financial failures“. Rene ord om penge.

Mike Todd var ud af en fattig, meget fattig, polsk-jødisk familie, og han har tilsyneladende hele sit liv været plaget af den tanke, at en sådan herkomst måtte være en art arvelig belastning, som han for enhver pris måtte kæmpe sig fri af – gennem penge og position – og Art Cohn gør sit bedste for at skjule, at Todd virkelig i sit inderste mente „for enhver pris“.

Todds karriere, fra han som 18-årig ledede sit entreprenørfirma med en årlig omsætning på to millioner dollars, over fallit og utallige finansielle „last-minute-rescues“, indeholder så mange mørke og hastigt forbigående punkter, at man har svært ved at tro på alt det gode og tilforladelige, Cohn tillægger sin arbejdsgiver. Der lægges megen vægt på Todds rundhåndethed: „6 millioner dollars? Todd ikke så meget som blinkede!“ Cohn bringer endog tårerne frem i vore øjne med sin beskrivelse af, hvordan Todd få dage før premieren på et af sine shows sender en kritiker et halvt dusin dyre silkeskjorter; kritikeren hamrer forestillingen i jorden, men alligevel sender Todd ham der-

efter et halvt dusin dyre slips til skjorterne!

Orson Welles siger elegant i et brev til Cohn: „*Being what he is, Mr. Todd is lucky, I suppose, to have found you for his biographer*“, og skønt det ikke helt lykkes Cohn at fremstille Todd som en sympatisk, lidt naiv og lidt spillelegal forretningsmand, så må man erkende, at han har formået at puste liv i de afsnit, hvor Todd ved hjælp af sine fabelagtige overtalelses-evner forsøger at rejse millionerne til sine shows. I tilgift får man et festligt møde med *Mae West* under opførelsen af den mislykkede „*Catherine the Great*“. Under forestillingen skal *Mae West* omfavne den unge løjtnant *Bunin*, men uheldigvis kommer løjtnantens sabel i klemme mellem dem, hvilket får *Mae West* til at udbryde: „*Lieutenant, is that your sword or are you just glad to see me?*“

En historie om Todds Theater Cafe i Chicago, der blev økonomisk støttet af et syndikat under ledelse af de gamle *Capone*-gutter, *Frank Nitti* og *Joe Fusco*, overbeviser heller ikke om Todds hvide vinger, lige så lidt som den meget kortfattede redegørelse for retssagen i forbindelse med Todds palmering af en halv million dollars under konkursen!

Sociologisk er Todd vel et studium værd: Hektisk, gridsk, neurotisk, afseksualiseret, despotisk, lunefuld og frem for alt plebejisk – og alligevel i stand til i løbet af 48 år at gennemleve et liv, der ville have slået hvem som helst ihjel mindst fire gange.

Der tales i bogen meget lidt om Todds indstilling til kunsten, selv om han nåede at producere både Shakespeare og Molière på Broadway, og det kan meget vel være, at det er godt det samme. Under optagelserne til filmatiseringen af „Jorden rundt i 80 dage“ sagde Todd om sin manuskriptforfatter, *S. J. Perelman*: „... hans dialog er for „The New Yorker“ og ikke for masserne“, og Todd formåede da også selv at bringe *Perelmans* dialog ned på et todtdsk niveau. Nogen *Ziegfeld* var han ikke.

En kreds af Todds venner udtaler sig i smarte vendinger om showmanden – „*if he had kept his shirts clean he could have been President*“ og „*God spells his name with one d, Todd spells his with two*“. Man viger tilbage for disse bestilte „statements“ og foretrækker at lade dem ude af betragtning i den endelige bedømmelse af personen. Læseren har intet besvær med at slutte sig til sandheden, og man lukker bogen med den fornemmelse, at det ikke netop lige var *det*, Todd havde tænkt sig, da han engagerede den smarte skribent. Vi knikser lidt for guldkalven og er ikke spor grebne af historien – „*this true fable*“ ...

Poul Malmkjær.